

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kommenttipuheenvuoro Tuettu asuminen, kotona asuminen

Kotimatalla seminaari 2.10.2018

Raija Hynynen
Rakennetun ympäristön osasto
Raija.Hynynen@ymparisto.fi

YK-sopimus ja asuminen

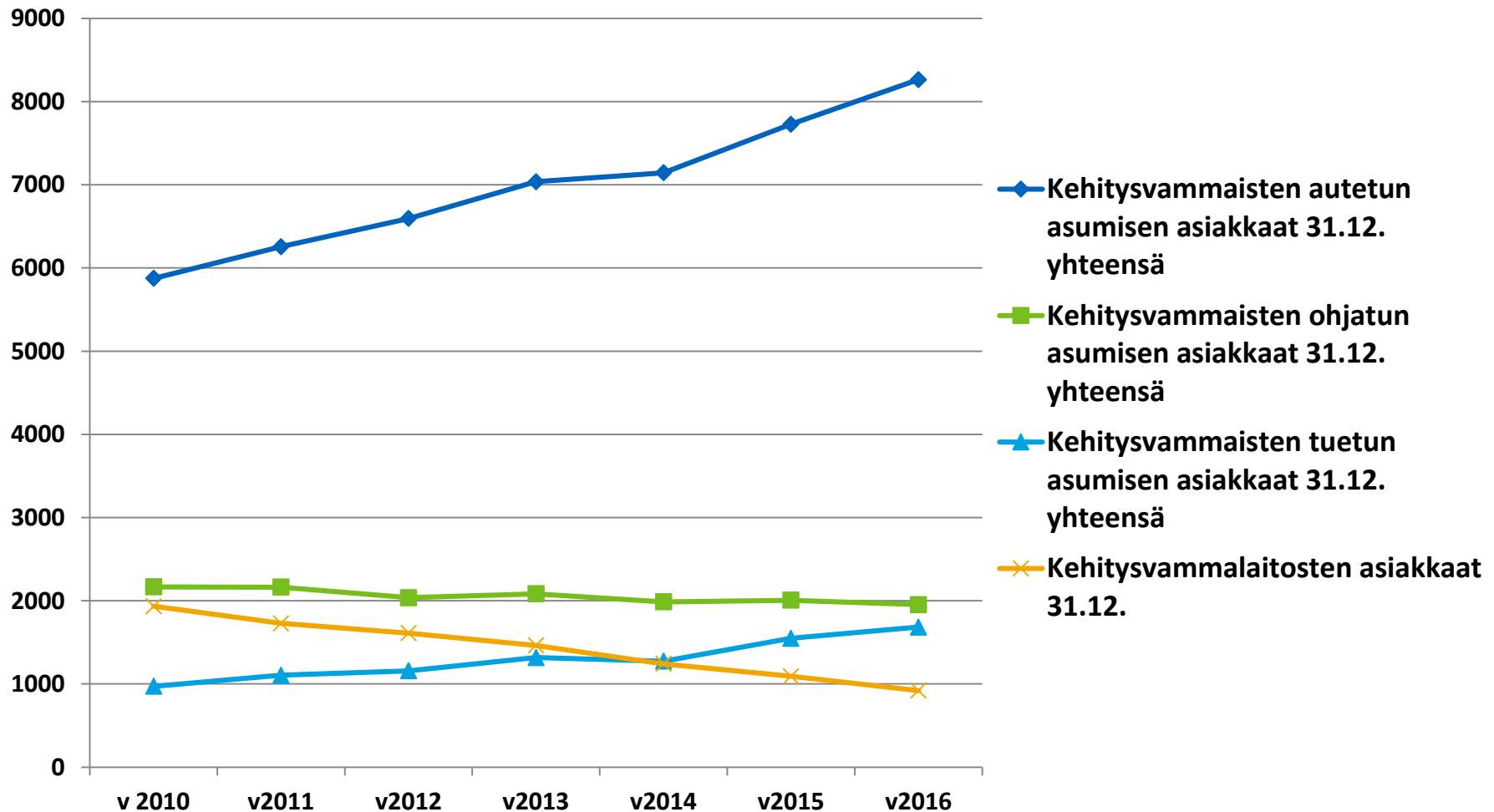
9 art. Varmistetaan vammaisten henkilöiden muiden kanssa yhdenvertainen pääsy fyysiseen ympäristöön, kuljetukseen jne.

19 art. Itsenäinen elämä ja osallisuus yhteisössä

Vammaisilla henkilöillä tulee olla yhdenvertaisesti muiden kanssa mahdollisuus valita asuinpaikkansa sekä se, missä ja kenen kanssa he asuvat.

Vammaisten henkilöiden saatavissa tulee olla kotiin annettavia palveluja sekä asumispalveluja sekä muita tukipalveluja, ml. henkilökohtainen apu, jota tarvitaan tukemaan elämistä ja osallisuutta yhteisössä.

Asumisen kehitys

Sotkanet, 2017

Lisää asumisvaihtoehtoja ja valinnanvapautta

Kehitysvammaisten ihmisten yhdenvertaisuus valtion
tukemassa asumisessa

Sari Pitkänen, Kari Huotari ja Sinikka Törmä

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Kehitysvammaisten ihmisten asumistoiveet

- **Asuminen niin kuin muutkin!**
- **Tavallinen asunto, voi itse valita, asunnossa riittävästi tilaa**
- **Sijainti tärkeä, palvelut ja harrastusmahdollisuudet lähellä, muun asutuksen joukossa**
- **Jotkut toivovat ryhmäasumista pienessä ryhmässä**
- **Yhteisöllisyyttä matalan kynnyksen paikoissa, esim. tukipisteet.**

Johtopäätöksiä

- **2/3 asumispalveluista ryhmäkotipaikkoja: yleensä noin 15-paikkaisia ja niissä pieniä asukashuoneita. Tehty palvelutuotannon ehdoilla.**
- **Kuntien välillä on suuria eroja; asukkaiden itsemääräämistä ja osallisuutta tuetaan vaihtelevasti asumisessa.**
- **Ryhmäkodeissa asuvilla ja vaikeimmin vammaisilla ihmisillä tilanne heikoin.**
- **Asukkaan/asiakkaan näkemystä ei huomioida vielä riittävästi asumisratkaisua valittaessa.**
- **Resurssien niukkuus, esim. tukipalveluiden puute, ja asenteet heikentävät asumisen yhdenvertaisuutta.**
- **Kasvava osa asuu kuin muutkin tavallisissa vuokra-asunnoissa, asuntoverkostoja, -ryhmiä ja tukipisteitä toteutetaan.**

Vielä Mr Dalrymplen esityksestä

- Historian painolasti
- ”He” ja ”me”, asenteet, ennakkoluulot
- Mitä on itsenäinen elämä, itsemäärääminen, ryhmäkoti, kuntoutusyksikkö jne. → ammatillinen kieli (jargon)
- Erotettava asuminen ja tuki toisistaan
- Kohdeltava ihmisiä yksilöllisesti → oma päätöksenteko
- Koskaan ei tule parempaa aika (taloudellisesti)!

Mitä tulee tehdä

- Tuleva vammaislainsäädäntö luo hyvän pohjan yksilöllisemmälle asumiselle ja palveluille
- Valtion rooli: tarvitaan ohjausta ja panostusta, ARA rooli tärkeää asumisen uusien ratkaisujen toteutuksessa
- Kunnissa poikkihallinnollista yhteistyötä, etenkin tavallisten asuntojen tarjonnan lisäämiseksi
- Osaamisen kehittämistä/koulutusta, viestintää, vuorovaikutusta, hyvien esimerkkien ja käytäntöjen levittämistä...
- Ja paljon muutakin!

Kehas-kumppanuusaloite 2018-2020

Yhteistyöaloite alan toimijoiden kesken tuetun asumisen edistämiseksi

Tavoitteena asumisen osalta erityisesti

- **Asumisen vaihtoehdot lisääntyvät, erityisesti hajautetussa ja tuetussa asumisessa.**
- **Asukkaiden mahdollisuus valita, missä ja kenen kanssa asuu, paranee**
- **Kotiin saatavat palvelut kehittyvät, asiakkaan näkemys huomioon.**